

YO-info

1.9.2020

Koepäivät (syksy 2020)

- ma 14.9. KE, TE
- ke 16.9. vieraskieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- to 17.9. UE, ET, YH, GE
- pe 18.9. ÄI lukutaidon koe
- ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ti 22.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- to 24.9. FI, BI
- pe 25.9. ÄI kirjoitustaidon koe
- ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (SA, RA, EN)
- ti 29.9. PS, HI, FY

Valmistautuminen

- tutustu netissä kohteeseen **abitreenit**
- tee päivittäinen realistinen lukusuunnitelma: suunnittele myös lepo-
- käy läpi kaikki aiheet
- tee tehtäviä, vanhoja yo-kokeita
- laita kaikki tarpeellinen valmiiksi edellisenä iltana
- lepää
- rentoudu
- syö hyvä aamupala kotona
- Ota mukaan paljon hyvää syömistä ja juomista
- Istuintyyny, villasukat, mukavat vaatteet

Välineet

- Sinulla tulee olla mukana tietokone, tietokoneen virtajohto ja kuulokkeet (ei langattomia laitteita). Tarvittaessa verkkojohtopaikka (sovitin) ja USB-hub (jos USB-paikkoja koneessa vain yksi).
 - Harjoittelutilaisuus (Vesa Karjalainen):
 - Harjoittelutilaisuuteen (ke. 9.9. kello 14.00-15.30) voi saapua varausten mukaisesti 5-6 opiskelijaa samaan aikaan Teamsissa olevan varauslistan mukaisesti.
- Sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi USB-muistitikulta (ns. boottaus).
- Ota mukaasi tavanomaiset välineet, kuten kyniä, viivoittimia, harppeja jne.
- Jätä määräysten mukainen laskin ja taulukkokirja (MA, FY, KE, GE) tarkistettavaksi koetta edeltävänä päivänä klo 12:een mennessä kansliaan (kokelaan nimi esim. maalarinteippiin).

Välineet, eväät ja vaatetus

- Koetilaan **ei saa tuoda** papereita (esim. nenäliinoja tai eväskääreitä), matkapuhelimia, älykelloja, langattomia laitteita (kuten Bluetooth-kuulokkeita tai -hiiriä) tai muita elektronisia välineitä.
- Jätä **lääkkeet** valvojan pöydälle omalla nimelläsi varustettuina.
- Ota omat **eväät** (koulu ei tarjoa). Eväät läpinäkyviin muovikääreisiin.
- **Luonnospaperit** koululta (kokelaan tulee kirjoittaa käytettyihin papereihin nimikirjoitus, nimenselvennös ja kokelasnumero)
- Vaatteissa ja eväissä ei saa olla mitään tekstejä.
- Mukaan saa myös ottaa oman käsidesin (tekstit piilotettuna) sekä maskeja läpinäkyvässä pussissa + läpinäkyvä pussi käytetyille maskeille.

Ennen koetilaisuuden alkua

- Koululla on oltava klo 8.10.
- Kokeet järjestetään luokissa H15 tai H16.
- Jätä ulkovaatteet, puhelin (sammutettuna) ja muut tavarat lokeroosi tai luokkien eteen naulakoille (väliovi on lukittu, mutta tavarat ovat omalla vastuulla).
- Eväät yms. tarvikkeet laitetaan aulaan mustaan rasiaan, jonka jälkeen tullaan väljässä jonossa näyttämään ne valvojalle, minkä jälkeen toinen valvoja osoittaa paikan luokassa.
- Merkintöjä ei saa tehdä paperille tai tietokoneelle ennen kokeen alkua eikä kokeen ollessa keskeytynyt.
- Ennen kokeen alkamista aineenopettaja voi antaa ohjeita koetta varten.
- Valitse oikea koe ja oikea kieliversio (väärä koesuoritus hylätään).

Koetilaisuus

- Koe alkaa klo 9 ja päättyy klo 15.
- Koetilasta ei saa poistua ennen klo 12:ta.
- Kokelas **ei saa suurentaa kirjasinkokoa** vastauksia sisältävissä ikkunoissa ilman etukäteen annettua erityisjärjestelypäätöstä.
- Viittaa, jos sinulla on asiaa valvojalle (lattialle pudonneet tavarat, wc-käynti, ongelmatilanteet).
- Kokelaan tulee kytkeä näytönsäästäjä WC-käynnin ajaksi.
- Kokelaan on kirjoitettava vastaus koetehtävässä osoitettuun tilaan. Kokelas voi luonnostella samanaikaisesti vastauksia useampaan koetehtävään.
- Ennen kokeen päättämistä kokelas valitsee koetehtävien vastauksista ne, jotka hän haluaa jättää arvosteltavaksi ja poistaa tietokoneelta kaiken niistä vastauksista, joita hän ei halua mukaan arviointiin.

Koetilanteessa

- Silmäile kysymykset läpi
- Älä ajattele liian vaikeasti
- Hahmottele vastauksia paperille
- Pidä taukoja, käy vessassa vaikei olisikaan hätä

Kokeen keskeytyessä

- Jos koe keskeytyy **kokelaasta riippumattomasta syystä**, keskeytynyt koeaika hyvitetään.
- Valvoja **ei saa neuvoa** kokelasta tietokoneen, varatietokoneen tai koejärjestelmän käytössä (poikkeukset on kuvattu *Valvojan ohjeessa*).

Kokeen päättyessä

- Mikäli kokelas ei halua, että hänen vastauksensa arvostellaan, hänen on koetilaisuudessa poistettava kaikki sisältö kyseisen tehtävän vastauskentistä. (Ylimääräinen koevastaus jättää parhaan pistemäärän tuottavan vastauksen huomiotta)
- Kun olet suorittanut kokeen, poistu koejärjestelmästä, sammuta tietokone, irrota USB-muisti ja toimita se valvojalle.
- Palauta luonnokset (nimikirjoitus, nimenselvennös).

Vilppi ja tutkintojärjestyksen rikkominen

- Jos kokelas syyllistyy **vilpilliseen menettelyyn** tai **vilpin yritykseen** taikka **avustaa** siinä, kaikki kyseisen tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua muihin meneillään olevan tutkintokerran kokeisiin.
- Jos kokelas **häiritsee** koetilaisuutta tai muuten **rikkoo järjestystä** koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyiksi. Jos menettely on **toistuvaa** tai aiheuttaa **merkittävää haittaa** muiden kokelaiden koesuorituksille, kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua myöhempisiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on **erityisen vakavaa** ja **haitallista**, kokelas menettää oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.
- Räikeimmissä tapauksissa sovelletaan rikoslakia, vahingonkorvausvelvollisuutta, rikosperusteista menettämisseuraamusta ja tehdään rikosilmoitus poliisille.

Matematiikan koe

3 KOKEEN RAKENNE

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa jakautuu edelleen kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monta tehtävää kussakin osassa annetaan ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä annetaan	Kokelas vastaa
A	4	4
B1	5	3
B2	4	3

Kokeen A-osassa kokelaalla ei ole käytössään seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia:

- LibreOffice Calc
- wxMaxima
- Texas Instruments TI-Nspire CAS
- Casio ClassPad Manager
- Logger Pro
- Geogebra
- 4f Vihko.

Yllä olevaa listaa tarkennetaan, kun koejärjestelmään lisätään uusia ohjelma tai mikäli nykyisten ohjelmien toimintoihin tulee muutoksia versiopäivityksien yhteydessä. Kokeen B-osassa kokelaalla ovat käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Koejärjestelmän laskinohjelmat GNOME-laskin, KCalc ja SpeedCrunch ovat kokelaan käytössä myös kokeen A-osassa.

- Kokelas saa tarkastetun laskimensa palautettuaan A-osan.
- Kokeen aikana laskinta ei saa lainata toiselta kokeelta (koulu voi lainata).
- Uudistettuja MAOL-taulukkoita ei ole sisällytetty koejärjestelmään
- Syksyn 2020 osalta

Ohjeet

- Kertaa YTL:n [kokelaskirje](#) (jaettu kevään 2020 infossa)
- Lue [Kokelaan ohje](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>).

Ohjeita koeympäristön käyttöön

- [Ikkunoiden ja välilehtien järjestäminen](#): Näin järjestät kaksi ikkunaa tai välilehteä vierekkäin.
- [Kuvankaappauksen liittäminen vastaukseen](#): Näin liität erillisillä ohjelmilla (esim. LibreOffice, Geogebra) tekemiäsi tiedostoja vastaukseesi kuvankaappauksen avulla.
- [Tiedostojen tallentaminen](#): Näin tallennat tiedostoja. Esimerkkinä tiedoston talletus LibreOffice-ohjelmassa.
- [Poistetun tekstin palauttaminen](#): Näin palautat poistamasi tekstin tai perut tekemäsi muokkauksen.

Ohjevideot löytyvät koeympäristön aputoiminnosta, jonka löydät näytön yläreunasta kysymysmerkki-ikonia napsauttamalla!

Sairastuminen tai karanteeni

Koronavirustilanne edellyttää kaikilta vastuullista toimintaa THL:n ja paikallisten terveysviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Omasta ja muiden terveydestä huolehtimisen pitää olla etusijalla. Sairaana ei Yo-kokeisiin syksyn 2020 tutkintokerralla voi osallistua!

- Ota yhteyttä kokeen järjestäjään, jos sairastut ennen koetta
 - Puh. 050 5091050 (apulaisrehtori)
 - Puh. (03) 621 4766 (koulusihteerin)
 - Puh. 050 5091047 (kouluterveydenhoitaja)
- **Jos kokelas sairastuu ennen koetta**
 - Kokelas ilmoittaa poissaolosta rehtorille ja voi halutessaan toimia [ilmoittautumisen mitätöinnistä annettujen ohjeiden mukaisesti](#).
- **Jos kokelas sairastuu kesken kokeen**
 - hänen kokeensa voidaan keskeyttää tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelaalla on koronavirustartuntaan viittavia oireita, hänelle voidaan antaa maski ja hänet ohjataan erilliseen tilaan tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelas ei voi jatkaa koetta, kokelas päättää kokeen tai tarvittaessa valvoja huolehtii kokeen päättämisestä.
- **Jos kokelas on karanteenissa**
 - kokeen suorittaminen erillisessä tilassa ei lähtökohtaisesti ole mahdollista, jos kokelaalle on tehty karanteenipäätös.
 - [Jos kokelas matkustaa Suomeen maasta, johon kohdistuu matkustusrajoituksia koronavirustilanteen vuoksi, THL suosittelee kokelasta jäämään 14 vuorokauden omaehtoiseen karanteeniin ja pysymään kotona.](#)
 - [Koronaviruksen leviämiseen varautuminen \(YTL\)](#) yksityiskohtaista tietoa ja ohjeita

Tulosten tarkistaminen tai oikaiseminen

- Kokelas saa nähtäväksi tutkintokerran arvostellut koesuoritukset Oma Opintopolku -palvelussa, kun tulokset on lähetetty lukioon.
- Jos YTL:n ilmoittama tulos vaikuttaa virheellistä, rehtori/opettaja voi esittää lautakunnalle **tarkistuspyynnön**.
- Voit tehdä **oikaisuvaatimuksen** YTL:lle, jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe. Hakemus jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun arvostelu on ollut nähtävillä. (Oikaisuvaatimus on maksullinen, maksu palautetaan jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pistemäärän korottamiseen.)

Hylätyn kokeen uusiminen

- **Hylätyn kokeen** saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa (sekä ylimääräiset että pakolliset kokeet).
- Kun uusia hylätyn kokeen, voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai jos et suorita hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, koko tutkinto on suoritettava uudelleen.
- Kokelas **voi lisätä tutkintoonsa uusia aineita**, jos hänellä on tutkintokertoja käyttämättä. Tämä voi esim. helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista.

Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- saat uusia hyväksytyn kokeen niin monta kertaa kuin haluat ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu
- kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen

Kompensaatio

- Kompensaation vuoksi sinulla on mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin pakollisesta kokeesta, mikäli saat riittävästi kompensatiopisteitä yotodistukseesi tulevien pakollisten ja ylimääräisten kokeiden arvosanoista.
- Huom: äidinkielessä tulee olla suoritettuna sekä lukutaidon että kirjoitustaidon koe, jotta kompensatiota voidaan käyttää.
- Huom: voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 21.10. ja kevään tutkinnossa 8.5.).

Tutkintoon ilmoittautuminen

- Lammin lukiossa kevään 2021 tutkintoon ilmoitaudutaan Wilmassa 10.-20.11.2020.
- Jos syksyn tulokset vaikuttavat kevään ilmoittautumiseen, voi odottaa syksyn tulosten saapumista. Sen jälkeen tulee välittömästi ilmoittautua.
- Ohjeistus (opinto-ohjaaja: Raija Markkanen)
- **Ilmoittautumishakemus tulostetaan ja allekirjoitetaan** sekä palautetaan opinto-ohjaajalle (ja sen jälkeen rehtorille). Tarkista, että tiedot ovat oikein!
- Tulosta samalla myös **yo-suunnitelma**.
- Ilmoittautuminen on **sitova**. Jälkikäteen ei voi muuttaa aineyhdistelmiä, pakollisuutta/ylimääräisyyttä eikä kokeen tasoa. Jos jäät pois kokeesta, johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi.
- Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.